

Η σχέση Ορθοδοξίας και Πατρίδας κατά τον Ι. Καποδίστρια

/ [Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#)

(Γράφει ο Κωνσταντίνος Χολέβας, πολιτικός επιστήμων)

Με την ευκαιρία του εξαμήνου της ελληνικής προεδρίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ακριβέστερα στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο), η Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος και το υπουργείο Εξωτερικών διοργάνωσαν ημερίδα αφιερωμένη στον πρώτο κυβερνήτη του νεοσύστατου κράτους μας, τον Ιωάννη Καποδίστρια.

Η ημερίδα έλαβε χώρα στις 30 Μαΐου στην Παλαιά Βουλή, ενώ προέκτασή της ήταν οι συναφείς εκδηλώσεις στο Ναύπλιο στις 31 Μαΐου και την 1η Ιουνίου.

Στην ημερίδα ήταν παρόντες και απηύθυναν χαιρετισμό ο μακαριότατος Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ.κ. Ιερώνυμος και ο αντιπρόεδρος της κυβέρνησεως και υπουργός Εξωτερικών Ευάγγελος Βενιζέλος.

Ο Καποδίστριας μπορεί κάλλιστα να αποτελέσει πρότυπο πολιτικού και διπλωμάτη για την εποχή μας. Παραμένει επίκαιρος, διότι το ήθος του και οι ικανότητές του συνέθεταν μία προσωπικότητα διαχρονικής και οικουμενικής αξίας και εμβέλειας.

Δεν εμπνέει μόνο τους Έλληνες, αλλά και τους Ρώσους, τους Ελβετούς, τους Γάλλους και άλλους λαούς. Τους Έλληνες βρήκε ματωμένους, διχασμένους, φτωχούς και με τον Ιμπραήμ στην Πελοπόννησο και έδωσε αγώνα για να δημιουργήσει κράτος και να καθορίσει τα σύνορά του.

Οι Ρώσοι των αξιοποίησαν ως υπουργό Εξωτερικών, οι Ελβετοί τον τιμούν ως θεμελιωτή της Ελβετικής Συνομοσπονδίας των καντονίων, οι Γάλλοι των ευγνωμονούν διότι εμπόδισε τον τσάρο και τους άλλους ηγέτες να τεμαχίσουν την ηττημένη Γαλλία του Ναπολέοντα. Η Ευρώπη του αναγνωρίζει την αρχική ιδέα και το όραμα για μία μορφή Ενώσεως χωρίς να καταργηθούν τα εθνικά κράτη.

Ο Ιωάννης Καποδίστριας ήταν ευλαβής, προσευχόμενος και μελετητής των θησαυρών της Ορθόδοξης Εκκλησίας μας. Από τον Κερκυραίο πατέρα του και την Κύπρια μητέρα του είχε διδαχθεί την πίστη στον Χριστό και στην Εκκλησία, και έφερε πάντα μαζί του την εικόνα της Παναγίας Πλατυτέρας από το ομώνυμο μοναστήρι της Κέρκυρας.

Η Ορθοδοξία ήταν η βάση κάθε σκέψης και πράξης του. Θεμελίωσε την παιδεία με κύριο μάθημα τα ορθόδοξα θρησκευτικά. Ζήτησε από τον Ανδρέα Μουστοξύδη να συγγράψει βιβλίο Θρησκευτικών ως το πιο απαραίτητο για τα σχολεία του νέου κράτους. Ίδρυσε στον Πόρο ιερατική σχολή.

Το υπουργείο Παδείας και Θρησκευμάτων είναι ιδέα του Καποδίστρια, ο οποίος τότε το ονόμασε Γραμματεία των Εκκλησιαστικών και της Δημόσιας Εκπαιδεύσεως.

Στα πρώτα βήματά τους ως κυβερνήτης στην Αίγινα, πήγαινε τακτικά στον μητροπολιτικό ναό, τη Μεγάλη Παναγία, όπου και σήμερα σώζεται το στασίδι του. Αλλά και το φονικό βόλι τον βρήκε έξω από τον Ναό του Αγίου Σπυρίδωνος στο Ναύπλιο, όπου πήγαινε για να εκκλησιαστεί από όρθρου βαθέως.

Προέβαλε την εθνική ταυτότητα των Ελλήνων, γράφοντας στους ξένους πολιτικούς ότι οι Έλληνες είναι εκείνοι οι οποίοι, παρά τη δουλεία, δεν έπαυσαν να ομολογούν την πίστη τους στην Ανατολική Ορθόδοξη Εκκλησία και να μιλούν τη γλώσσα των πατέρων τους.

Πίεζε με έξυπνο τρόπο τον τσάρο της Ρωσίας να ενδιαφερθεί για την ελευθερία της Ελλάδας. Η πατρίδα του ήταν πάντα στην πρώτη γραμμή του ενδιαφέροντός του. Ο αντίπαλός του, ο Αυστριακός καγκελάριος Μέτερνιχ, τον κατηγορούσε ότι είναι ικανός να κάνει τα πάντα αρκεί να κερδίσει η Ελλάς την απελευθέρωση από τον τουρκικό ζυγό.

Ο Χένρι Κίσσινγκερ, πρώην υπουργός Εξωτερικών των ΗΠΑ, έγραψε στη διδακτορική του διατριβή για τη διπλωματία του 19ου αιώνα: «Δύο είδη διπλωμάτες υπάρχουν. Οι Μέτερνιχ και οι Καποδίστριας».

Εννοούσε ότι η σχολή σκέψης του Μέτερνιχ μιλούσε μόνο για συμφέροντα και καταπίεζε τα μικρότερα έθνη, ενώ η γραμμή πλεύσης του Καποδίστρια βασιζόταν σε αξίες και ιδανικά.

Ο Καποδίστριας ήταν πρότυπο εντιμότητας. Δεν κρατούσε τον μισθό που εδικαιούτο, αλλά τον χάριζε στις χήρες και στα ορφανά. Ο ελληνορθόδοξος Καποδίστριας είναι άξιος μιμήσεως ως πρότυπο κυβερνήτου.

Πηγές εφημ. «Δημοκρατία»- defencenet.gr